

M. D. 69/11-12

MITROPOLIA OLTENIEI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI CRAIOVEI
ȘI A EPISCOPIEI RÎMNICULUI ȘI ARGEȘULUI

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
I. PASTORALE	
† IIRMILIAN, Arhiepiscop și Mitropolit, <i>Pastorală la Sfințele Sărbători ale Nașterii Domnului</i>	863
† IOSIL, Episcop, <i>Pastorală la Sfințele Sărbători ale Nașterii Domnului</i>	868
II. ARTICOLE	
Pr. Prof. PETRU REZUS, <i>Integritatea doctrinară în teologia contemporană</i>	871
<i>Semnitățile medico-istorice a boliițelor mîndșitești (II)</i>	879
N. STOILIESCU, <i>Monumente de Țării românești și Moldovei acum un secol. Biserici și mîndșiri</i>	913
RADU CRUȘEANU, <i>Cine era Lupu Buliga, ctitorul Schitului Topoluița și ceva despre sfîrșitul lui</i>	935
III. INSEMNAȚII	
Pr. I. IGNEȘCU, <i>Notă explicativă la un tablou pictural din biserica fostei mîndșiri Bucovațul Vechi — Craiova (Molteni)</i>	948
HORIA NIJULESCU, <i>Mari pictori romani, zugrăvi ale bisericii</i>	950
IV. ACTUALITĂȚI TEOLOGICE	
PARASCIV V. IOAN, <i>Teologia ortodoxă în lumea contemporană</i>	952
V. INDRUMAR OMILETIC	
I. VESA, <i>Predică la duminica a XXVIII-a după Rusali</i>	968
MEDITAȚIE. — Pr. CONSTANTIN I. GHEORGHE, <i>Gînduri la duminica dinaintea Nașterii Domnului</i>	971
LECTURĂ. — AL. A. BOTEZ, <i>Steaua Belleemului</i>	972
VI. CRONICA BISERICESCA	
ARHIEPISCOPIA CRAIOVEI	
Fr. GH. NICOLAESCU, <i>Službe solemne la biserici din Eparhie. — Reuniunea colegială a absolvenților seminarului «St. Grigore Decapollitul» din Craiova, seria 1929. — Sesiunea anuală a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Craiovei</i>	977
BISERICILE ORTODOXE SURORI	
PATRIARHIA ALEXANDRIEI, <i>Mișcare în clerul superior</i>	984
PATRIARHIA IERUSALIMULUI, <i>Noul Intîndător al Ath.episcopiei Sinai și Raii</i>	985
BISERICA ORTODOXĂ RUSĂ, <i>Sărbătorirea împîndșirii a 20 de ani de la îndp-tuirea unității bisericesti din Ucraina subcarpatică; — Participarea unor delegații ale Bisericii Ortodoxe Ruse la diferite conferințe, sesiuni și intîndșiri interbisericesti; — Vizita Sancitității Sale Patriarhul Nicolae al VI-lea al Alexandriei în Uniunea Sovietică, de Diac. AN. LIFTER</i>	985

ANUL XXI, Nr. 11 — 12

NOIEMBRIE — DECEMBRIE 1969

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
SECȚIA CULTURALĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII A CRAIOVEI

bizantine și atonite și care se manifestă prin simplitatea și profunzimea ce caracterizează indelețnicirile spirituale ale meșterilor populari bănățeni în: țesături, cusături, sculpturi, desene pe ouă încondeiate și ceramică, pictură pe sticlă și pe lemn. Pictura bisericească este caracterizată în general prin discreția în culori, combinația tonurilor și mai ales așezarea ornamentului pe timpuri mari; prin varietate, proporții armonioase, linia ușoară, avîntată și elegantă. Iar arhitectura bisericească în lemn este caracterizată printr-o monumentalitate mai puțin impunătoare și turnuri mai puțin înalte decît ale bisericilor maramureșene, dar rămînînd încadrate perfect în ansamblul construcțiilor de lemn din țara noastră, care «formează o operă profund originală, cu un loc bine precizat în arta europeană»; Prot. Iova Firca, *Elemente folclorice de ritual în Banat* (p. 445—481) [— credincioșii Bisericii, însușindu-și unele din rînduielele cultice și aplecîndu-le în viața lor spirituală de fiecare zi, și-au alcătuit alături de ritualul bisericesc, la care participau și pe care-l respectau și un ritual propriu în legătură cu diferite sărbători și zile de peste an, ca și în legătură cu diferite nevoi și trebuințe ale vieții lor zilnice. La unele din aceste rituri populare se întrevăde izvorul ecleziastic și semnificația lor creștină; la altele — îndeosebi la sărbători necunoscute de calendarul bisericesc, s-au adăugat altele elemente alogene. Toate aceste rituri populare constituie folclorul religios care la români este de o impresionantă unitate. În continuare se enumeră schematic și fragmentar diferite elemente de ritual popular — obișnuite odinioară și existente în parte și azi în folclorul și etnografia Banatului — în care se răsfrîng: slujba sfintei liturghii, a Sfințelor Taine și a ierurgiilor; date din trecutul în care predomina magicul și fantasticul în legătură cu moartea și înmormîntarea; în legătură cu sărbătorile băbeșii, care se țineau pe lângă sărbătorile din calendarul bisericesc (acestea sînt apoi urmărite de la Anul nou pînă la sărbătorile Crăciunului). Astfel se demonstrează că aceste credințe și rînduiele de cult popular mai mult sau mai puțin încheiate în forme tipice de manifestare sau doar cu contururi vagi și imprecise și cu variante după timpuri și locuri, dovedesc și continuitatea neîntreruptă a poporului român pe meleagurile pe care locuiesc acum. Totodată se constată pe de o parte asemănarea uneori pînă la identitate a folclorului românesc în aplicațiile la traiul zilnic; iar pe de altă parte se constată că anumite credințe, sărbători și datini populare sînt proprii numai Banatului — în alte ținuturi românești ele nexistînd niciodată, ori dispărînd rai devreme — și invers].

În rubrica «Iंद्रmări omiletice»: Prot. Petru Bogdan, *Omul sfințește locul. Predica la Duminica V-a după Rusalii* (p. 482—484); Pr. Ioan Bunea, *Cumpătarea — pîrghia sănătății. Predică la Duminica VIII-a după Rusalii* (p. 484—487); prot. Petru Bogdan, *Rostul amintirii perpetue. Predică la Duminica X-a după Rusalii* (p. 483—490); Diac. Prof. Sorin Cosma, *Sensul moral creștin al Crucii. Predică la Înălțarea Sfintei Cruci* (p. 490—493); Diac. Gavriil Cernăuțeanu, *Rugăciune desăvîrșită. Predică la praznicul Sfîntului Iosif cel Nou de la Porțoș* (p. 494—496).

În rubrica «Probleme liturgice»: *Preocupări liturgice în Biserica Ortodoxă Greacă* (p. 497—505) [— prezentare în rezumat a conținutului referatului «Pentru o renaștere liturgică», prezentat Sfîntului Sinod de profesorii Seminarului din Insula Tinos și publicat în «Anaplasis», nr. 466/1968].

În rubrica «Documentare»: Nicolae Cornean, *Protopopul Ioan Tomci. La 130 de ani de la moartea lui* (p. 506—512); Pr. Petru Olde, *Momente din viața bisericească a parohiei Lugoj de la sfîrșitul secolului XVIII* (p. 513—515); I. Negru, *O latură importantă mai puțin cunoscută din activitatea culturală a doctorului Pavel Vasici* (p. 516—523) [— analizînd viața și activitatea lui Pavel Vasici (1806—1881) în domeniul medical, cultural și social-economic, autorul extrage materiale din documente și lucrări de specialitate pentru aprecierea situației în care se afla învățămîntul românesc din Transilvania între 1830 și 1880. Materialul este grupat în paragrafele: dezvoltarea învățămîntului confesional românesc din Transilvania între 1850 și 1869; orientarea școlilor românești confesionale; rolul doctorului Vasici în luptă pentru progresul învățămîntului românesc confesional].

BISERICA ORTODOXĂ BULGARĂ, *Biserica Ortodoxă Bulgară în primul sfert de veac de orînduire socială din Bulgaria populară*; — *Noul Mitropolit al Plovdivului*; — *Numiri de noi episcopi în scaunele vacante*, de Diac. AN. LEFTER

987

BULETIN INFORMATIV

Diac. AN. LEFTER, *Diferite știri*

988

VII. RECENZII

G. Brătescu, *Hipocratismul de-a lungul secolelor*, București, 1968, de P. I. DAVID

989

Virgil Căndeș, *Caractères dominants de la culture roumaine médiévale*, în «Bulletin de l'Association internationale d'Etudes du sud-est européen», Bucarest, VI (1966), nr. 1/2, de C. BĂRBULESCU

995

Liturghierul lui Coresi, text stabilit, studiu introductiv..., de Al. Mares, Edit. Academiei R. S. România, București, 1959

997

Lidia A. Demény, *Xilografurile lui Filip Moldoveanul*, în «Studii și cercetări de istoria artei», seria «Arta plastică», tom. 16, nr. 2/1969, de Pr. I. IONESCU,

1001

Alexandru Eftemov, *Icoane de la Bistrița craioveștilor*, în «Revista Muzeelor», nr. 5/1969

1004

Ion Grigorescu, *Casă memorială «Anton Pann»*, în «Revista Muzeelor», nr. 5/1969, de IOAN I. STANCIULESCU

1005

Note bibliografice, de O. POPESCU

1005

VIII. REVISTA REVISTELOR

«Glasul Bisericii», an. XXVIII (1969), nr. 7-12; «Mitropolia Moldovei și Sucevei», an. XLV (1969), nr. 7-12; «Mitropolia Ardealului», an. XIV (1969), nr. 4-10; «Mitropolia Banatului», an. XIX (1969), nr. 7-9, de I. V. G.

1011

Toate lucrările trimise redacției revistei vor fi scrise la mașină, pe o singură pagină, la două rînduri (2.000 semne pe pagină), în patru exemplare. Notele vor fi scrise la sfîrșitul lucrării, cu numerație în continuare, tot la două rînduri.

Pentru referințele bibliografice se vor avea în vedere următoarele norme: Se vor indica toate datele, în limba originală (numele și prenumele autorului, titlul complet, ediția, locul apariției, editura, anul, paginile — pentru cărți; iar pentru articole — pe lângă autor și titlu —: revista, volumul sau, respectiv, anul de apariție, numărul, luna și anul, paginile). Titlurile cărților sau, respectiv, ale articolelor, vor fi subliniate cu o linie.

Se recomandă o atenție deosebită pentru claritatea și conciziunea stilului, precum și pentru ortografie.

Articolele nu pot depăși 16—20 pagini (împreună cu notele).

Responsabilitatea conținutului articolelor o au în întregime autorii. Manuscrisele nepublicate nu se restituie.